

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Пріоритетний розвиток банківської системи і становлення інших кредитно-фінансових інститутів відіграє ключову роль у формуванні ринків грошей і капіталів через механізми та інструменти банківських і небанківських послуг фінансового характеру. У сучасних умовах ринок банківських послуг є, з одного боку, засобом реалізації проведених економічних перетворень, а з іншого боку – їхнім індикатором. Така його подвійна роль пов'язана з особливим місцем банків в економіці. Сутність ринку банківських послуг полягає в організації законодавчо обумовленої системи взаємовідносин між його суб'єктами, які складаються в процесі купівлі-продажу послуг специфічного характеру, спрямуванні фінансових ресурсів від власників до позичальників.

Функціонування ринку банківських послуг має свої особливості, серед яких основними є наступні: тісне поєднання державного і ринкового регулювання з метою підтримки його стабільності; регулювання і регламентація відносин на ринку нормами міжнародного права і внутрішнім законодавством; прозорість інформації про стан ринку та його учасників; необмежена кількість учасників ринку; широкий асортимент і диверсифікація банківських продуктів.

Банківський сектор активно розвивається, змінюючи свою структуру і присутність у різних регіонах України. Частина банків мають свої відділення у кількох регіонах України, інші зосередили свої відділення в якомусь одному регіоні, окремі банки взагалі не мають філій.

Одним із найважливіших чинників, який зумовлює особливості розподілу банківських відділень по території України, є потреба місцевого бізнесу в банківських послугах. Таким чином, рівень розвитку банківської сфери в регіоні характеризує рівень розвитку економіки цього регіону в цілому: з одного боку, банківський сектор розвивається для забезпечення потреб небанківського бізнесу, а з іншого — сприяє створенню і зростанню цього бізнесу. У таких умовах питання про те, як саме банківські установи розподілені по території України може передбачати розгляд таких його аспектів: скільки банківських відділень працює у кожному регіоні; яку кількість відділень мають різні банки у різних регіонах та в Україні в цілому, і як це пов'язано з величиною банків за розміром чистих активів; у скількох регіонах філіали різних банків займають провідні позиції.

При дослідженні особливостей функціонування ринку банківських послуг України необхідно звернути увагу на фактори, що впливають на попит та пропозицію банківських послуг.

До факторів впливу на попит належать: основні показники економічного та соціального стану; грошові доходи та витрати населення та темпи їх зростання; індекси споживчих цін та цін виробників промислової продукції та їх зміни; стан ринку праці; процентні ставки банків за операціями з клієнтами; імідж банків; інформованість споживачів щодо спектру банківських послуг; довіра до банківської системи; якість обслуговування.

До факторів, які впливають на пропозицію банківських послуг, належать: основні показники економічного та соціального стану; динаміка вимог банків за кредитами, наданими в економіку; стан міжбанківського кредитного ринку; структура депозитного ринку; динаміка зобов'язань банків; міжбанківський депозитний ринок; процентні ставки рефінансування банків НБУ; стан ринку державних цінних паперів; офіційний курс гривні; структура готівки в обігу; вартість цінних паперів у портфелі банків; правове забезпечення банківської діяльності.

Загалом, розширення спектра банківських послуг банку в майбутньому надасть змогу краще задовольнити потреби клієнтів, розширити дохідну базу банків, сприятиме стабілізації банківської системи країни та підвищенню її ролі в економіці держави, що призведе також і до покращення загального стану ринку банківських послуг.